

Webinar 3: Ergonomi på specialområdet

Webinarer om ergonomi på social-, sundhed- og specialområdet

Program for i dag

- Hvorfor er det vigtigt?
- Introduktion til arbejdsfysiologi
- Forebyggelsesstrategier
- Værktøj: Tag snakken – bryd vanerne
- Værktøj: Forflytningsguides
- Værktøj: Forflyt med omtanke
- Opsummering
- Spørgsmål

Q&A

Polls

Godt at se dig :) Det er her du kan deltage i debatten!!

OK

Type your question

SKRIV DINE SPØRGSMÅL HER

240

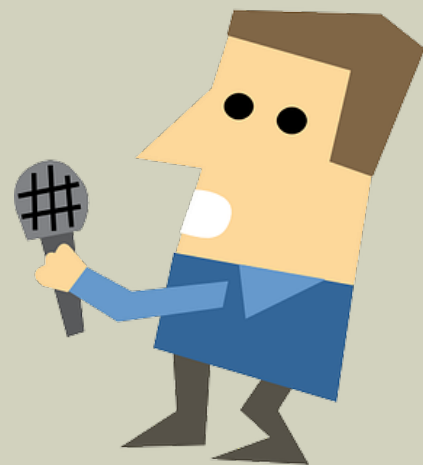
Your name (optional)

Send

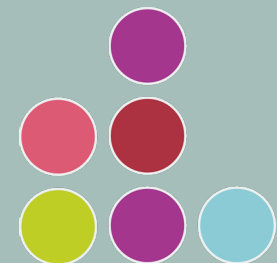
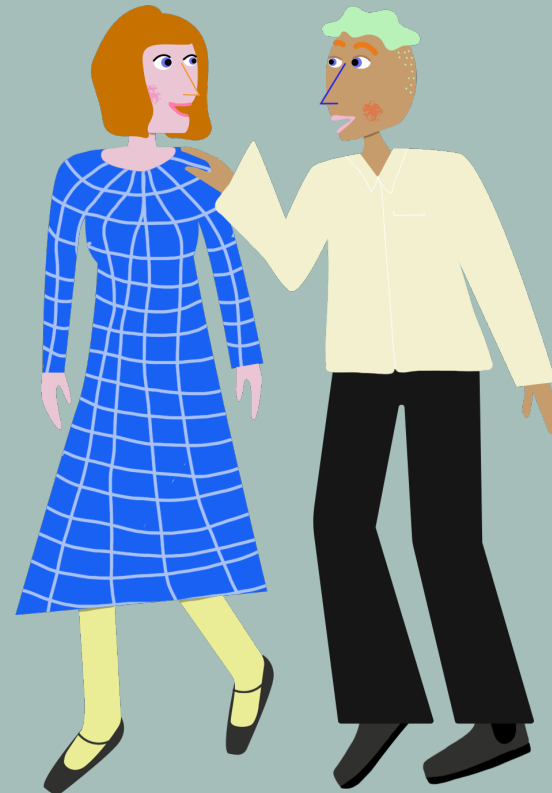
SVAR PÅ
MÅLINGERNE HER

(ELLER SCAN QR-
KODEN FRA
SKÆRMEN MED DIN
TELEFON)

Hvem er med i dag?

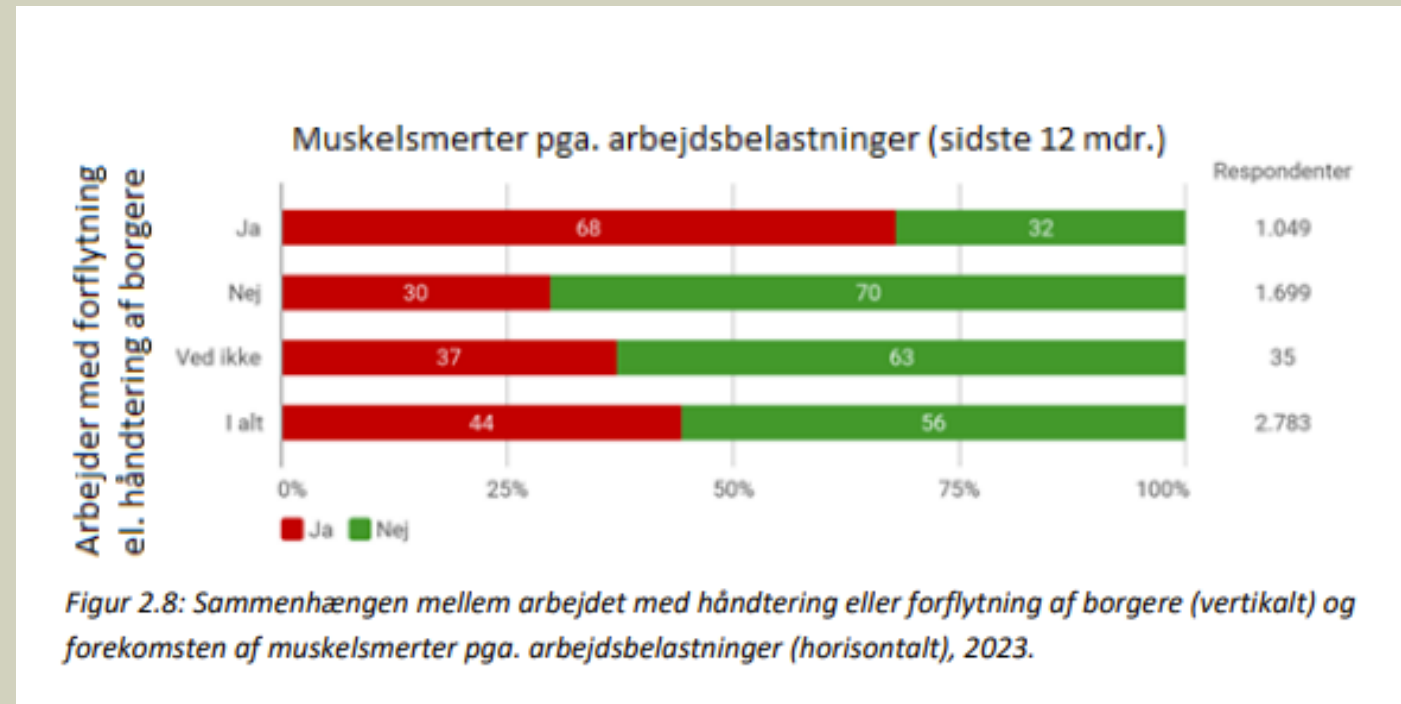

Hvorfor er det vigtigt?

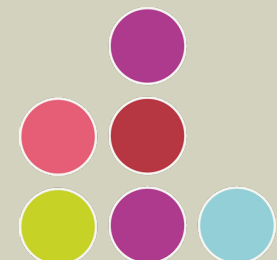

Hvad ved vi om det fysiske arbejdsmiljø på specialområdet?

- I har styr på det – men..
- En sammenhæng mellem håndtering/forflytning af borgere og forekomsten af smerter

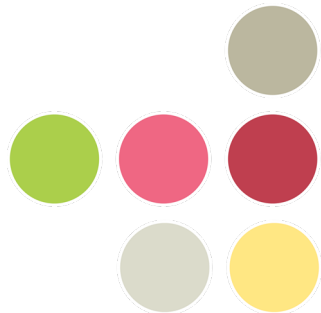

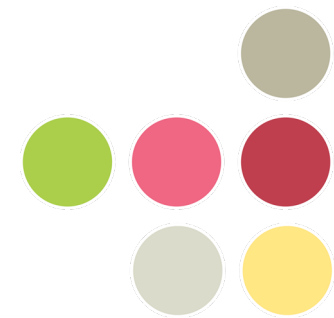
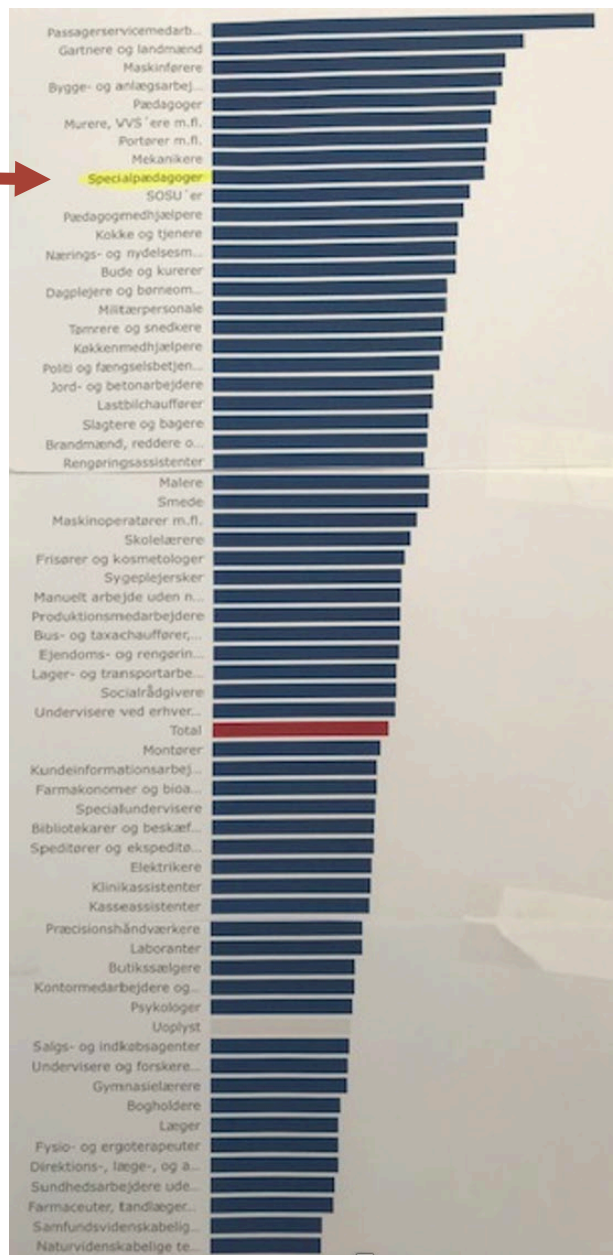
SL (2023) socialpædagogers arbejdsmiljø

Har du inden for de sidste 12 måneder haft en sygdom der skyldes dit arbejde?

Score eller Andel (%) for det valgte år

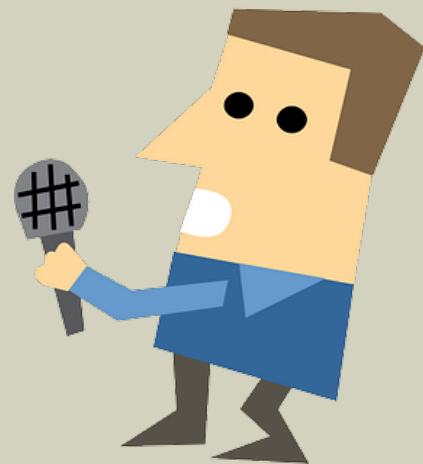
BFA

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø

Velfærd og Offentlig administration

Skriv det ord der falder dig ind
først når du tænker på:

Hvad er et godt arbejdsmiljø?

Introduktion til arbejdsfysiologi

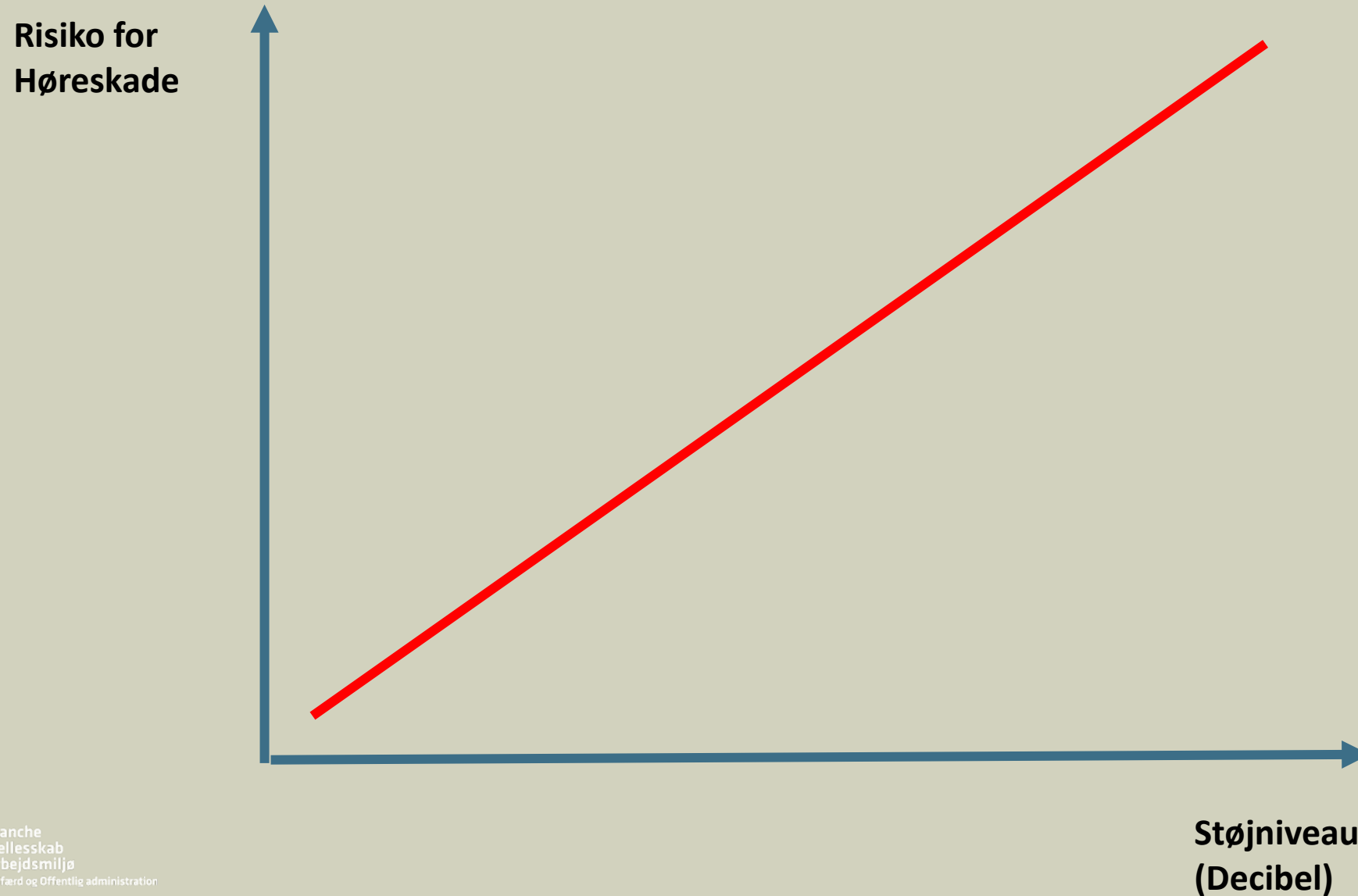
- Vi har store og små muskelgrupper, og led der er designet til forskellige formål.
- Muskler og led arbejder mest optimalt når de er i midt position (neutral)
- Muskler arbejder **statisk og dynamisk**
- Muskler får energi (næring) via blodtilførsel
- Blodtilførslen bliver til dels blokeret når musklerne arbejder statisk

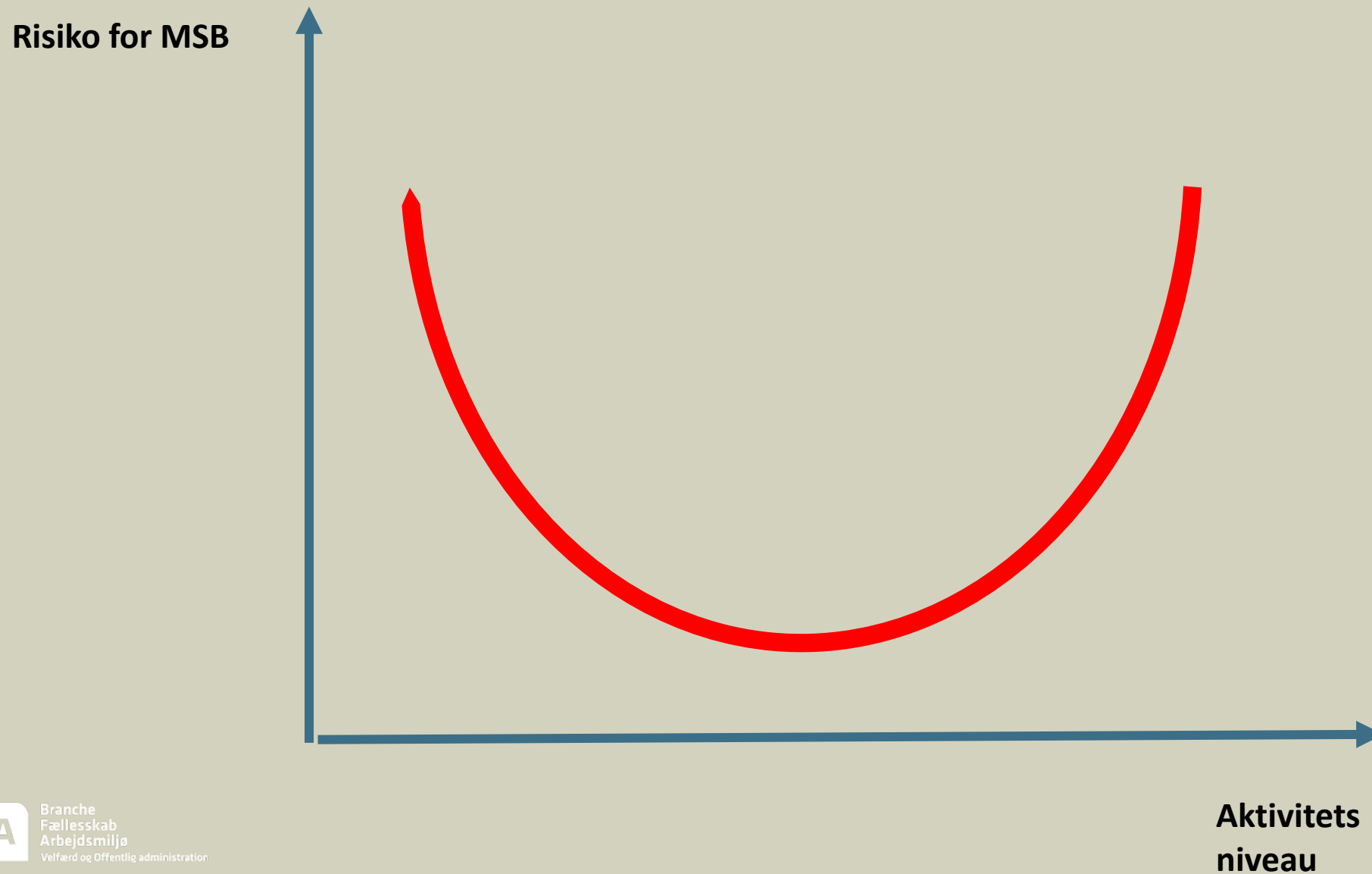
Dosis – response kurve

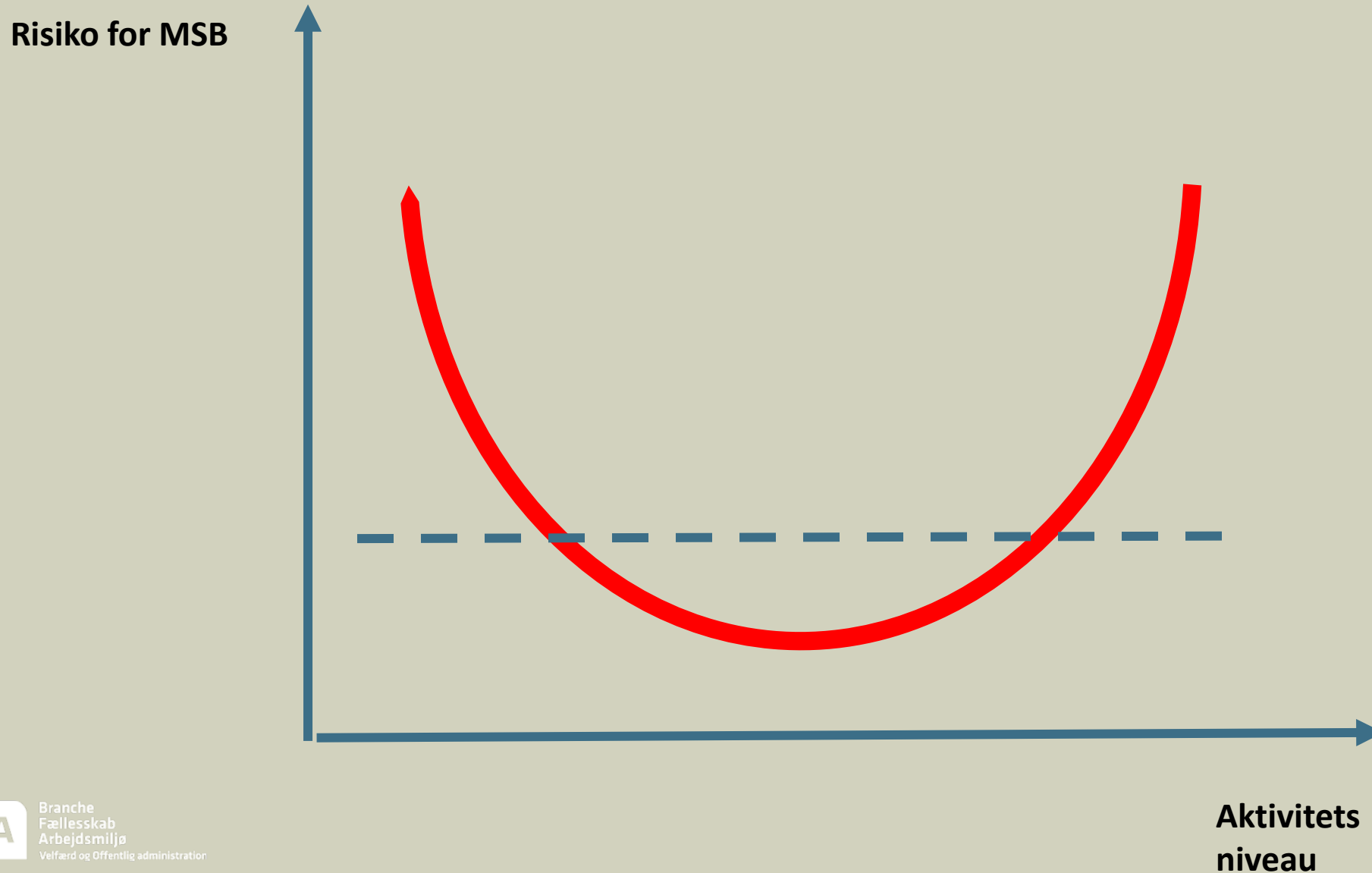
Dosis – respons kurve for f.eks. støj

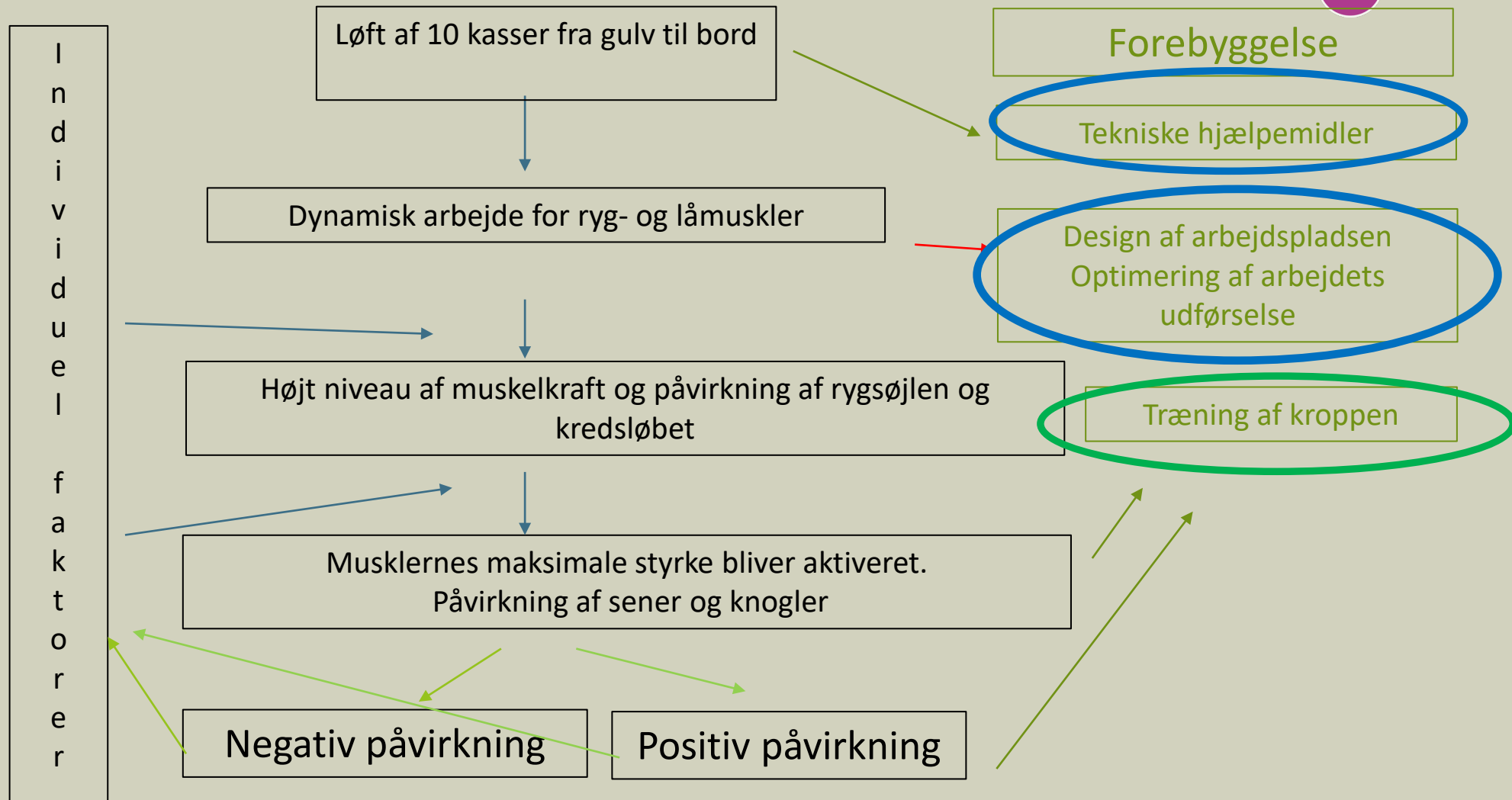
Dosis – respons kurve for fysisk aktivitet

Dosis – respons kurve for fysisk aktivitet

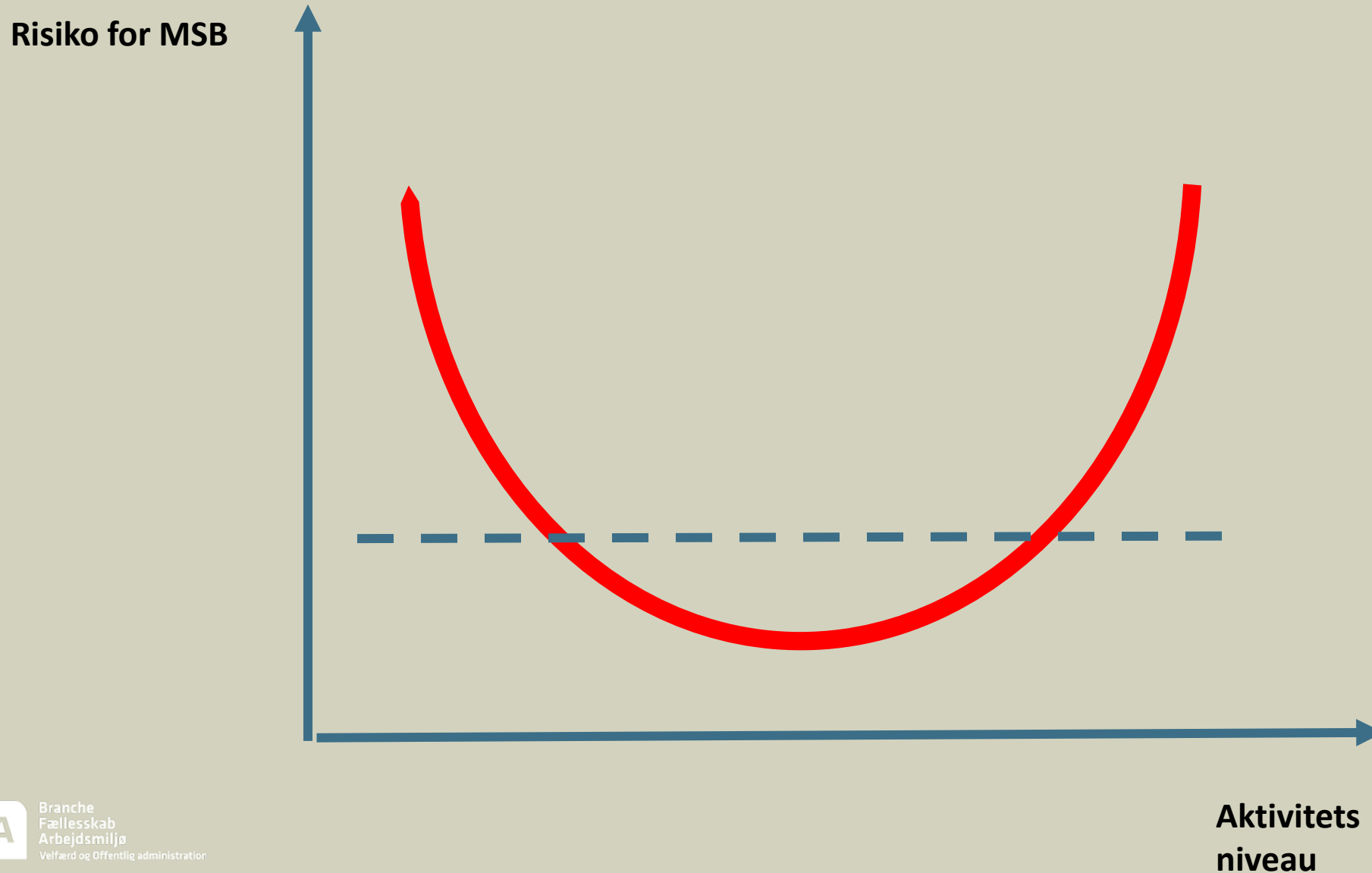

Hvad sker i kroppen ved fysisk tungt arbejde?

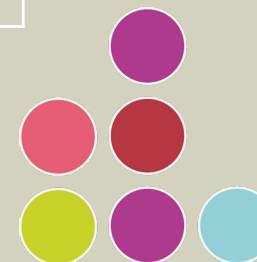

Dosis – respons kurve for fysisk aktivitet

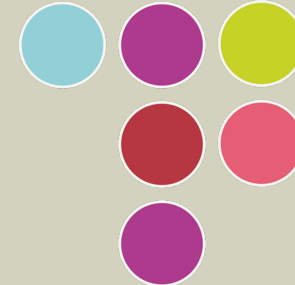
Hvornår skal vi handle?

3.	Længerevarende smerter Smerter efter endt arbejdsdag Smerter flere dage i træk. Kraftnedsættelse
2.	Længerevarende træthed Længerevarende ømhed Længerevarende snurrende/sovende fornemmelse Forbigående lette smerter Kraftnedsættelse
1.	Træthedsfornemmelse Kortvarig ømhed Kortvarig snurrende/sovende fornemmelse Stivhed

Forebyggelsesstrategier

Tre forebyggelsesstrategier

- **Primær forebyggelse:** At fjerne eksponering ved at ændre eller fjerne arbejdsprocesser f.eks nydesign, mekanisering eller automatisering, trivsel
- **Sekundær forebyggelse:** At opdage og løse problemer så tidligt som muligt for i tide at reducere mere alvorlige konsekvenser f.eks. ved at bruge hjælpemidler, tilrettelæggelse af arbejdet, samarbejde, kompetencer, trivsel, variation, relationer, indflydelse og indretning m.v.
- **Tertiær forebyggelse:** At forsøge at reducere udviklingen af smerter i bevægeapparatet gennem terapi, træning etc.

Primær forebyggelse

At fjerne de ergonomiske problemer ved kilden ved at ændre eller fjerne arbejdsprocesser f.eks nydesign, mekanisering eller automatisering

Sekundær forebyggelse

At opdage og løse ergonomiske problemer så tidligt som muligt for i tide at reducere mere alvorlige konsekvenser f.eks. ved at bruge hjælpemidler, afskærmning og løftegrej

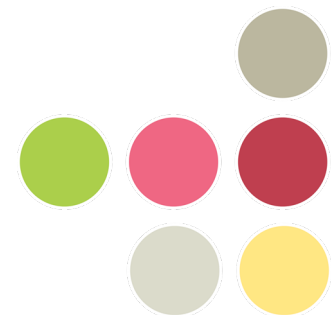

Tertiær forebyggelse

At forsøge at reducere udviklingen af smerter i bevægeapparatet gennem terapi, træning, etc.

BFA

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø

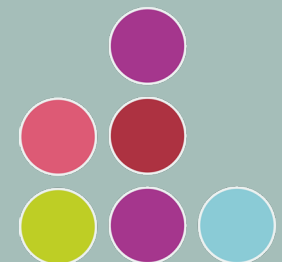
Velfærd og Offentlig administration

Hvordan forebygger I på jeres arbejdsplads?

Værktøj: Tag snakken - bryd vanerne

Værktøj: Tag snakken- bryd vanerne

- Det er muligt at sætte ind mod MSB ved at fremme en velfungerende forebyggelses kultur.
- Ved brug af en flerstrengt indsats.
- Et dialogværktøj om hvordan vi styrker og forankrer en god forebyggelseskultur på arbejdspladsen.

En helhedsorienteret indsats

Spørgsmålene i *Tag snakken – bryd vanerne* er bygget op

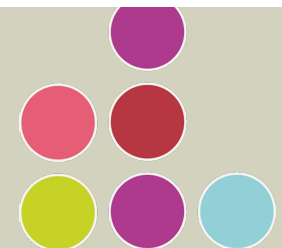
Elementerne er:

Kroppen i kerneopgaven

Arbejdsfællesskabet

De bærende strukturer

Det strategiske blik

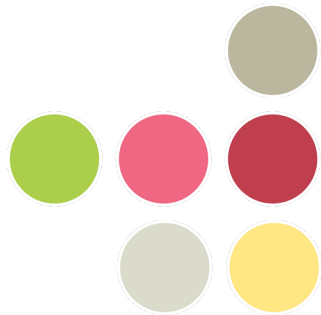

Kroppen i kerneopgaven

Kerneopgaven er hvad der definerer os som arbejdsfællesskab og hvad vi som arbejdsplads er sat i verden for at løse.

Spørgsmålene i dialogværktøjet går her på:

hvor udfordringer kan ligge i forhold til de rutiner og vaner, vi har - med kroppen i fokus.

Arbejdsfællesskabet

I arbejdsfællesskabet henter vi støtte og hjælp fra kolleger. Heri ligger kommunikation, tryghed, samarbejde, fælles sprog og holdning til sygdom og smerte.

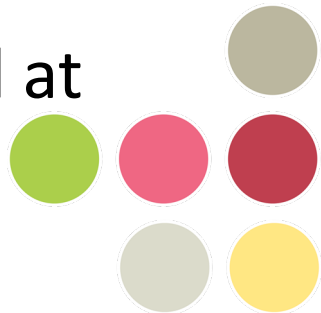
Spørgsmålene indenfor arbejdsfællesskabet handler om vores samarbejde i forhold til forebyggelse. Hvordan fungerer det og hvordan er vores fælles sprog i forhold til vores forebyggelseskultur.

De bærende strukturer

De bærende strukturer er de systemer, arbejdsgange, mødeformer, hjælpemidler og den teknologi, der skal understøtte og hjælpe os til at løse kerneopgaven.

Spørgsmålene i dialogværktøjet går her på kulturen i forbindelse med organiseringen af opgaverne og vores brug af redskaber og udstyr.

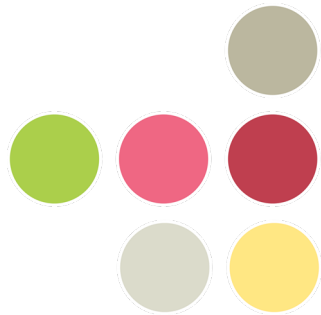

Det strategiske blik

Det strategiske blik handler om, hvordan vi som arbejdsplads grundlæggende prioriterer forebyggelse.

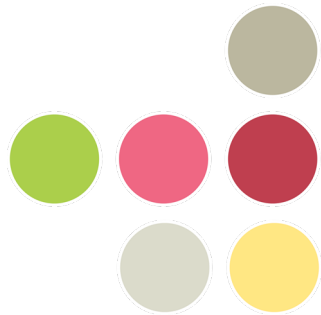
Det strategiske blik er primært forankret i ledelsen, hos arbejdsmiljørepræsentanterne og i MED/SU.

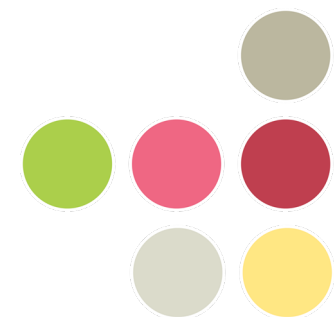
Det strategiske blik viser, hvilke forudsætninger der er for at sætte forebyggelse på dagsordenen.

Dialogværktøjet – *Tag snakken* – *bryd vanerne* indeholder 3 trin:

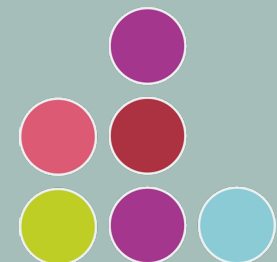
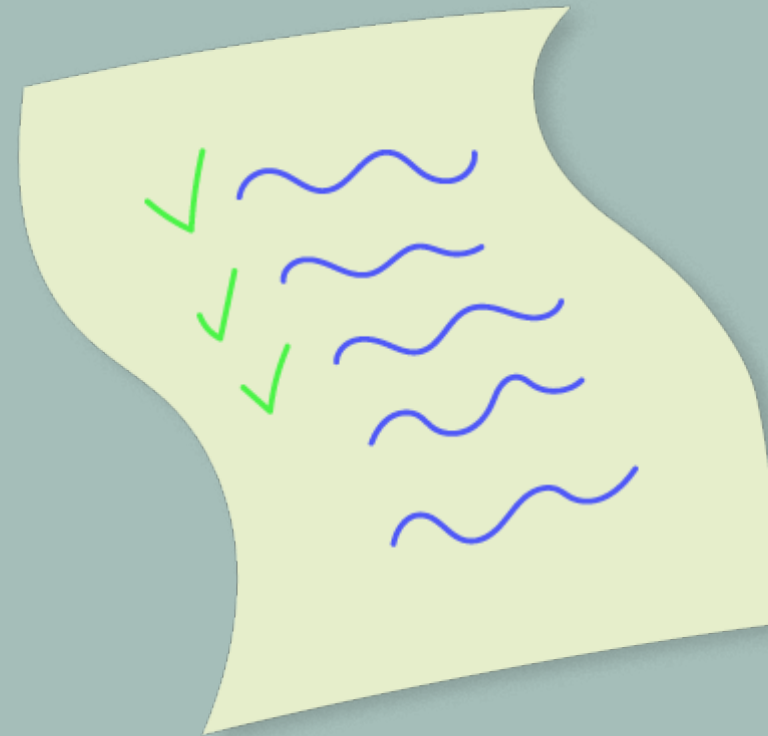

BFA

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø

Velfærd og Offentlig administration

Værktøj: Forflytningsguides

Kommende materialer fra BFA

Forflytningskultur

Værktøj til arbejdet med udvikling af forflytningspraksis

BFA Branche Fællesskab Arbejdsmiljø Velfærd og Offentlig administration

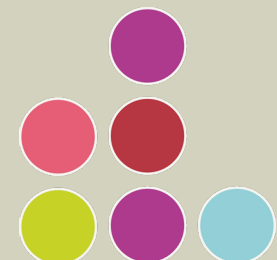

FORFLYTNINGSGUIDEN

Til ansatte, elever og studerende i ældreplejen, på sygehuse og i leve- og bomiljøer

BFA Branche Fællesskab Arbejdsmiljø Velfærd og Offentlig administration

Du er en god forflytter, når du

I forflytningssituationen:

- Har overblik og kan analysere situationen
- Arbejder struktureret
- Er kropsbevidst, har en god kropsfornemmelse og en god fysik
- Har en god forflytningsteknik og bruger de nødvendige hjælpemidler
- Kan vurdere, hvornår der er brug for at justere forflytningerne og bruge andre metoder og hjælpemidler eller ændre indretningen

Du er en god forflytter, når du:

I samarbejdet med borgeren:

- Kan sætte sig ind i borgerens situation og give støtte.
- Har et godt samspil med borgeren og får vedkommende til at gøre så meget som muligt selv – og giver den nødvendige tid til det.
- Samarbejder med både borgeren, de pårørende og dine kolleger om forflytninger, så I får en fælles forståelse af, hvordan I bedst forflytter i samarbejdet med dine kolleger
- Deler din viden om forflytning med dine kolleger og din leder
- Er konsekvent og overholder de aftaler, der er lavet om at bruge hjælpemidler m.m.
- Siger til, når du har brug for hjælp

Risikovurdering - vurder ved hver forflytning

Borgerens fysiske og kognitive funktionsniveau:

- Vurder borgerens funktionsniveau - balanceevne, standfunktion, samarbejdsevne og vilje, forståelse for situationen samt variationer over døgnet
- Hvordan er borgerens kognitive funktionsniveau?

Hjælpemidler

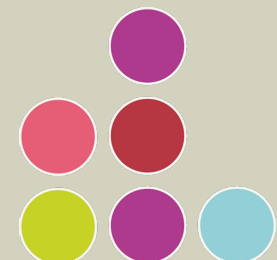
- Ved du, hvilke hjælpemidler du skal bruge til den pågældende borger?

Dig, som forflytter

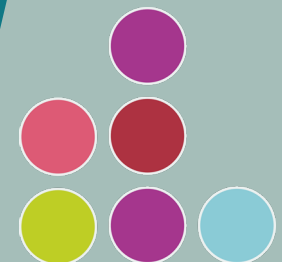
- Har du overblik - ved hvad du skal gøre? Kender du borgeren og hjælpemidler?
- Ved du, hvordan du skal minimere risikoen for skader?

Pladsforhold

- Er der plads nok? Forhindrer indretningen dig i at udføre forflytning optimalt?

Værktøj: Forflyt med omtanke

8 handlingspakker

Anbefaling

1

Sæt fokus på
forflytning igen
og igen

Anbefaling

5

Kend jeres
hjælpemidler og
sørg for, at de er
lette at finde

Anbefaling

2

Tal med
hinanden om god
forflytningspraksis

Anbefaling

6

Brug borgeren
som ressource

Anbefaling

3

Vær opmærksom
på hvordan
I taler om travlhed

Anbefaling

7

Tag ansvar
for kroppen

Anbefaling

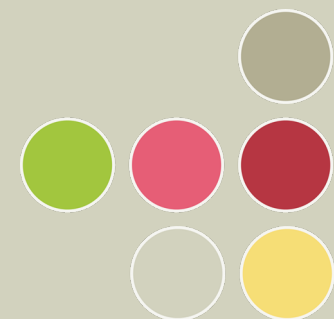
4

Sæt ind
overfor dårlige
arbejdsvaner

Anbefaling

8

Vær synlig som
leder og støt op

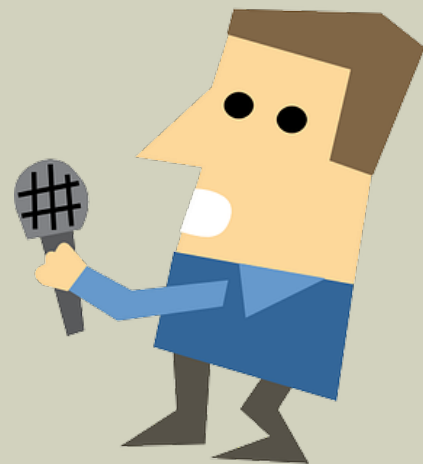
BFA

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø

Velfærd og Offentlig administration

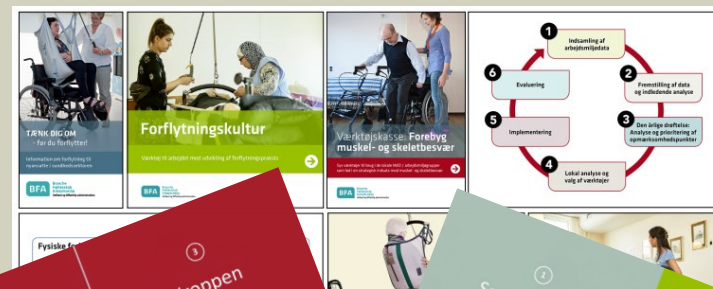
Spørgsmål fra jer

- gå ind på Q&A

Få mere at vide

- www.forflyt.dk
- [www.forflyt.dk/Forflyt med omtanke](http://www.forflyt.dk/Forflyt%20med%20omtanke)
- www.godtarbejdsmiljo.dk/krop-og-sundhed
- [Webinar 1: Tag hånd om smertersammen](#)
- [Webinar 2: Risikovurdering – hvad for noget?](#)

Tak for i dag!

Evaluering af webinar - byd gerne ind med temaer til kommende webinarer

Kilder

- SL (2023) [Arbejdsmiljø. En undersøgelse af socialpædagogers arbejdsmiljø](#)
- Arbejdstilsynet: [Arbejdsmiljø og helbred](#)
- BFA: [Dialogværktøj: Tag snakken bryd vanerne](#)
- BFA: [Forflyt med omtanke](#)
- BFA: [Forflytningskultur](#) (gammel udgave)
- BFA: [Forflytningsguiden](#) (gammel udgave)

